

Stanowisko Rady Naukowej Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, w sprawie kryzysu klimatyczno-ekologicznego

Rada Naukowa Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauki apeluje do władz państwowych oraz lokalnych o podjęcie działań, opartych na wiedzy naukowej, mających na celu ograniczenie globalnego kryzysu klimatyczno-ekologicznego oraz adaptację do skutków tych zmian.

Nie ma wątpliwości co do przyczyn i konsekwencji globalnego ocieplenia. Bieżące raporty Międzyrządowego Panelu ds. Zmian Klimatu [IPCC; [1](#)] oraz publikacje w renomowanych czasopismach naukowych [\[2\]](#) wskazują, że skutki globalnego ocieplenia postępują szybciej, niż zakładano. Natomiast Raport Międzyrządowej Platformy Naukowo-Politycznej ds. Różnorodności Biologicznej i Usług Ekosystemowych [IPBES, [3](#)] ujawnia, że milion gatunków roślin i zwierząt jest zagrożonych wyginięciem, a tysiące z nich mogą wymrzeć w ciągu najbliższych kilku dekad.

Dalsze lekceważenie kryzysu i utrzymanie aktualnych trendów emisji gazów cieplarnianych [\[4\]](#) będzie skutkowało wzrostem średniej temperatury Ziemi do roku 2050 o 2-4°C [\[5\]](#) powyżej poziomu sprzed epoki industrialnej. Tak znaczny wzrost temperatury i dalsze niepoahamowane eksploataowanie zasobów Ziemi będzie miało katastrofalne skutki dla bioróżnorodności i cywilizacji, co trafnie podsumował Robert Watson (Przewodniczący IPBES): "podkopane zostaną fundamenty naszych gospodarek, źródeł utrzymania, bezpieczeństwa żywności, zdrowia i jakości życia na całym świecie".

W celu zapobieżenia pogłębianiu się kryzysu konieczna jest realizacja postanowień Porozumienia paryskiego z 2015 roku [\[6\]](#), czyli podjęcie działań na rzecz ograniczenia wzrostu globalnych temperatur znacznie poniżej 2°C, w wariantcie najkorzystniejszym - poniżej 1,5 stopnia.

Dla powstrzymania kryzysu ekologicznego konieczne jest obejmowanie ochroną kolejnych, cennych przyrodniczo obszarów, fachowa renaturyzacja zniszczonych ekosystemów oraz stosowanie technologii pozwalających na zmniejszanie eksploatacji zasobów przyrody.

Apelujemy, aby: (1) wszelkie decyzje i działania w Polsce związane z kryzysem klimatyczno-ekologicznym były oceniane i konsultowane przez specjalistów posiadających istotny dorobek naukowy oraz doświadczenie w temacie; (2) obywatele Polski byli odpowiedzialnie informowani na temat postępującego kryzysu klimatyczno-ekologicznego oraz jego skutków społecznych, ekonomicznych i przyrodniczych; (3) wiedza na temat przyczyn i skutków kryzysu była uwzględniana przy podejmowaniu strategicznych decyzji dotyczących przyszłości Polski; (4) a przede wszystkim traktowana priorytetowo w programach edukacji.

Rada Naukowa Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk wyraża równocześnie poparcie dla Postulatów Młodzieżowego Strajku Klimatycznego z dnia 26 września 2019 r. [\[7\]](#), Postulatów przyjętych przez uczestników konferencji „Zaczęło się od Tatr...” z 23 listopada 2019 r. [\[8\]](#) oraz inicjatywy "World Scientists' Warning of a Climate Emergency" [\[9\]](#).